

INŠTITUT RS ZA SOCIALNO VARSTVO
SOCIAL PROTECTION INSTITUTE OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

**Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov (Poročilo 2):
Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov s področja nasilja
Evalvacijsko poročilo za program: Društvo za nenasilno
komunikacijo - Svetovalnica za žrtve spolnega nasilja**

Ljubljana, maj 2023

Naročnik: **MDDSZ**
Direktorat za socialne zadeve
Štukljeva cesta 44
1000 Ljubljana
Gregor Majcen

Skrbnica naloge pri naročniku:

Št. pogodbe: 2611-22-050015

Izvajalec: **Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo**
Tržaška 2
1000 Ljubljana

Skrbnik naloge pri izvajalcu: mag. Vid Žiberna

Naslov poročila: **Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov (Poročilo 2):
Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov s področja nasilja
Evalvacijsko poročilo za program: Društvo za nenasilno
komunikacijo - Svetovalnica za žrtve spolnega nasilja**

Avtorji poročila: mag. Vid Žiberna
dr. Mateja Černič
dr. Liljana Rihter

Drugi sodelujoči: Katarina Jozić
Lara Kobal
Katja Krš
Pia Rožman

Št. delovnega poročila IRSSV 25/2023

Datum izdaje poročila: 31. 5. 2023

Izdaja: 01

Kopije: skrbnik naloge na MDDSZ
skrbnik pogodbe na MDDSZ
arhiv IRSSV
prosti izvodi z dovoljenjem naročnika

Odgovorna oseba: mag. Barbara Kobal Tomc, direktorica IRSSV

Seznam najpogosteje uporabljenih kratic

AS	aritmetična sredina
CSD	center za socialno delo
EUR	Evro
IRSSV	Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo
JVSP	javni verificirani socialnovarstveni programi
MAX	najvišja podana vrednost (odgovor)
MDDSZ	Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
MIN	najmanjša podana vrednost (odgovor)
N	število odgovorov (uporabnikov)
RS	Republika Slovenija
SD	standardni odklon
SVP	socialno varstveni program/i

Uporabljeni izrazi, zapisani v moški slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za ženske in moške.

Besedilo ni lektorirano.

KAZALO VSEBINE

1	UVOD.....	8
2	USTREZNOST CILJEV ZA REŠEVANJE PROBLEMOV POSAMEZNIH SKUPIN UPORABNIKOV	9
	2.1 Povezava ciljev programov s skupnimi cilji za evalviranje ter dodatni cilji.....	9
	2.2 Ustreznost ciljev za reševanje problemov	10
3	USPEŠNOST PROGRAMA.....	11
4	UČINKOVITOST PROGRAMA.....	31
5	OCENA TVEGANJA ZA IZVEDBO PROGRAMA	32
	5.1 Ocena tveganja z vidika financiranja programa	32
	5.2 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja primernega kadra za izvajanje.....	32
	5.3 Ocena tveganja z vidika ustreznosti programa za vključene uporabnike	33
	5.4 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja ustreznih prostorov za izvedbo.....	33
	5.5 Ocena tveganja z vidika beleženja in izvajanja ustreznih postopkov.....	33
	5.6 Ocena tveganja - ostalo	33
6	TRAJNOST PROGRAMA	34
7	UGOTOVITVE IN PREDLOGI	37
8	VIRI IN LITERATURA.....	41

KAZALO PREGLEDNIC

<i>Preglednica 1: Povezava ciljev programa s skupaj določenimi cilji za evalviranje</i>	9
<i>Preglednica 2: Dodatni cilji programa</i>	10
<i>Preglednica 3: Število vprašalnikov, vključenih v analizo</i>	11
<i>Preglednica 4: Uspešnost programa glede na skupne cilje programov</i>	11
<i>Preglednica 5: Spolno nasilje (primerjava vstop in evalvacija/izstop)</i>	13
<i>Preglednica 6: Prepoznavanje potreb in nasilja – dokumentacija za uporabnice</i>	14
<i>Preglednica 7: Izboljšana samopodoba (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	15
<i>Preglednica 8: Splošno počutje (vprašalnik ob vstopu in izstopu)</i>	15
<i>Preglednica 9: Zadovoljstvo s telesnim stanjem (vprašalnik ob vstopu in izstopu)</i>	16
<i>Preglednica 10: Zadovoljstvo s psihičnim stanjem (vprašalnik ob vstopu in izstopu)</i>	16
<i>Preglednica 11: Odpravljanje in zmanjševanje posledic nasilja – dokumentacija za uporabnice</i>	17
<i>Preglednica 12: Žrtve nasilnih dejanj (primerjava vstop in evalvacija/izstop)</i>	18
<i>Preglednica 13: Zadovoljstvo z lastno varnostjo – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	19
<i>Preglednica 14: Razbremenitev in občutek varnosti – dokumentacija za uporabnice</i>	19
<i>Preglednica 15: Zadovoljstvo s samo seboj – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	19
<i>Preglednica 16: Izražanje in regulacija čutenj – dokumentacija za uporabnice</i>	20
<i>Preglednica 17: Suverenost pred institucijami – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	20
<i>Preglednica 18: Pomoč programa pri reševanju težav (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	21
<i>Preglednica 19: Učinkovitejše odločanje o svojem življenju – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	22
<i>Preglednica 20: Aktivnosti za spremembo situacije – dokumentacija za uporabnice</i>	22
<i>Preglednica 21: Zadovoljstvo s programom (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	23
<i>Preglednica 22: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop)</i>	24
<i>Preglednica 23: Število različnih oseb, na katere se uporabnica lahko obrne, ko potrebuje pogovor o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	24
<i>Preglednica 24: Zadovoljstvo z odnosi (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	25

<i>Preglednica 25: Osebe, s katerimi so bile uporabnice v konfliktih (primerjava vstop in evalvacija/izstop)</i>	26
<i>Preglednica 26: Okrepljena socialna mreža – dokumentacija za uporabnice</i>	26
<i>Preglednica 27: Poznavanje pravic – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	26
<i>Preglednica 28: Seznanjenost s pravicami – stopnja seznanjenosti (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	27
<i>Preglednica 29: Seznanjenost s pravicami – zadovoljstvo s prejetimi informacijami (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	27
<i>Preglednica 30: Seznanjanje s pravicami – št. pravic (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	29
<i>Preglednica 31: Informiranost in znanje za ravnanje uporabnika (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	29
<i>Preglednica 32: Učinkovitost rabe programskih virov</i>	31
<i>Preglednica 33: Financiranje programa</i>	32
<i>Preglednica 34: Primernost kadrov, ki delajo neposredno z uporabniki</i>	32
<i>Preglednica 35: Postopki</i>	33
<i>Preglednica 36: Dostopnost programa za uporabnike</i>	35

KAZALO SLIK

<i>Slika 1: Spolno nasilje (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).</i>	13
<i>Slika 2: Žrtve nasilnih dejanj (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).</i>	18
<i>Slika 3: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).</i>	24
<i>Slika 4: Osebe, s katerimi so bile uporabnice v konfliktih (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).</i>	25
<i>Slika 5: Seznanjenost uporabnic s pravicami, zakonodajo in drugimi organizacijami (dokumentacija o uporabnikih, v %).</i>	28
<i>Slika 6: Vir informacij o programu (vstop, v %).</i>	29

1 UVOD

V poročilu predstavljamo ugotovitve analize podatkov programa Svetovalnica za žrtve spolnega nasilja, ki ga je izvajalo Društvo za nenasilno komunikacijo, za obdobje od 1. 1. 2021 – 31. 12. 2021.

Ugotovitve prikazujemo po posameznih sklopih kriterijev evalviranja:

- ustreznost ciljev za reševanje problemov posameznih skupin;
- uspešnost programa;
- učinkovitost izvedenega programa;
- ocena tveganja za izvedbo programa;
- trajnost programa.

Nekatere ugotovitve podajamo v obliki ocen, druge, kjer kvantitativno ocenjevanje ni smiselno, pa podajamo opisno. Za ocenjevanje uporabljamo lestvico od 0 (popolnoma neustrezno) do 6 (popolnoma ustrezno). Oznaka n.p. pomeni, da iz organizacije o danem vidiku nismo dobili podatka in oznaka n.o., da vidika ne ocenjujemo, ker ocena ni relevantna za dani program oz. program ocenjujemo zgolj opisno.

Pri posameznih dimenzijah kriterijev, ki jih ocenjujemo številčno, podajamo tudi vsote, deleže, koeficiente, ki nam služijo kot osnova za ocenjevanje. Ocenjevalni listi za posamezno skupino programov oz. posamezni program so priloženi na koncu splošnega dela poročila.

Na koncu poročila podajamo ključne ugotovitve in predloge za delovanje obravnavanega programa.

2 USTREZNOST CILJEV ZA REŠEVANJE PROBLEMOV POSAMEZNIH SKUPIN UPORABNIKOV

Ugotovitve v tem poglavju prikazujemo v dveh točkah. V prvi so podane osnovne informacije o ciljih programa. V Preglednici 1 prikazujemo, kako so cilji obravnavanega programa povezani s cilji, ki smo jih določili na ravni skupine programov. Cilje za programe svetovalnic s področja preprečevanja nasilja smo oblikovali skupaj z izvajalci programov omenjenega področja in predstavniki MDDSZ, končno verzijo pa je potrdil tudi naročnik (MDDSZ). V Preglednici 2 prikazujemo dodatne cilje programa, ki ne sodijo med dogovorjene cilje, so pa pomemben del delovanja posameznega programa.

V drugi točki podajamo ugotovitve glede ustreznosti ciljev programa za reševanje problemov posameznih skupin uporabnikov po naslednjih dimenzijah: primernost formulacije ciljev in ustreznost ciljev glede na tip programa. Ugotovitve podajamo opisno.

2.1 Povezava ciljev programov s skupnimi cilji za evalviranje ter dodatni cilji

V Preglednici 1 prikazujemo, kako so cilji obravnavanega programa povezani s cilji, ki smo jih določili skupaj z izvajalci programov.

Preglednica 1: Povezava ciljev programa s skupaj določenimi cilji za evalviranje

Skupni cilji, predvideni za programe svetovalnic s področja preprečevanja nasilja	Da/Ne/Delno
Uporabnica prepozna spolno nasilje in poišče pomoč	da
Odpravljene ali zmanjšane morebitne posledice v duševnem zdravju	da
Povečana varnost uporabnice	da
Zmanjšano samodestruktivno vedenje uporabnice	da
Uporabnica bolj učinkovito vodi in odloča o svojem življenju	da
Okrepljena socialna mreža uporabnice	da
Žrtve spolnega nasilja so informirane o možnih oblikah pomoči in pravne zaščite	da
Strokovna in širša javnost je seznanjena s problematiko spolnega nasilja in o programih pomoči	da

Aktualni cilji obravnavanega programa se pokrivajo s cilji, ki smo določili skupaj z izvajalci programov, le dikcije so nekoliko drugačne.

V Preglednici 2 prikazujemo dodatne cilje programa, ki ne sodijo med dogovorjene cilje z izvajalci programov, so pa pomemben del delovanja posameznega programa.

Preglednica 2: Dodatni cilji programa

Dodatni cilji
/

Izvajalci programa niso navedli nobenega dodatnega cilja, ki ne sodi v nabor ciljev, ki smo jih določili skupaj z izvajalci programov.

2.2 Ustreznost ciljev za reševanje problemov

Primernost formulacije ciljev:

Cilji programa so ustrezno definirani.

Ustreznost ciljev glede na tip programa:

Cilji so ustrezni glede na tip programa in vključeno populacijo programa.

3 USPEŠNOST PROGRAMA

V programih svetovalnic s področja nasilja merimo doseganje posameznih skupnih ciljev z naslednjimi vprašalniki: Vprašalnik za uporabnice ob vstopu v program, Vprašalnik za uporabnice ob evalvaciji oziroma izstopu iz programa in Dokumentacija za uporabnice. Doseganje ciljev pa merimo tudi preko podatkov iz Dokumentacije o programu ter Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila za skupino programov s področja varnih hiš, zavetišč, zatočišč in materinskih domov ter drugih programov s področja preprečevanja nasilja, ki so nam jih posredovali izvajalci.

Obravnavani program **Svetovalnica za žrtve spolnega nasilja** izvajalca **Društvo za nenasilno komunikacijo** je oddal 204 izpolnjene vprašalnike (od tega 106 dokumentacij za uporabnice, 47 vprašalnikov ob vstopu v program, 50 vprašalnikov ob evalvaciji/izstopu ter eno dokumentacijo o programu). V program je bilo v obravnavanem obdobju vključenih 72 rednih različnih uporabnikov.

V analizo smo zajeli 204 prejete vprašalnike in dokumentacije za uporabnike (100 %), kar prikazujemo v Preglednici 3.

Preglednica 3: Število vprašalnikov, vključenih v analizo

Dokumentacija za uporabnice	106
Vprašalnik ob vstopu	47
Vprašalnik ob evalvaciji oz. izstopu	50
Dokumentacija o programu	1
Skupaj	204
Skupaj: Vstop in evalvacija/izstop za isto uporabnico (upoštevajoč zgolj identične šifre uporabnic)	35

* Če smo prejeli več evalvacijskih/izstopnih vprašalnikov posamezne uporabnice, smo upoštevali zgolj zadnjega.

V analizo smo vključili vse razpoložljive podatke, ki so jih poslali izvajalci. Podatke smo prikazali ne glede na to, ali je posamezni cilj za ocenjevanje v skladu s cilji programa. V spodnji Preglednici pa ocenjujemo le relevantne kriterije za program. Za vsak cilj podajamo številčno oceno in pod preglednico še analizo podatkov, kjer so podrobneje razvidni posamezni elementi ocenjevanja doseganja posameznega cilja (Preglednica 4).

Preglednica 4: Uspešnost programa glede na skupne cilje programov

Skupni cilji	Ocena
Uporabnica prepozna spolno nasilje in poišče pomoč	5
Odpravljene ali zmanjšane morebitne posledice v duševnem zdravju	4
Povečana varnost uporabnice	5
Zmanjšano samodestruktivno vedenje uporabnice	5
Uporabnica bolj učinkovito vodi in odloča o svojem življenju	5
Okrepljena socialna mreža uporabnice	4
Žrtve spolnega nasilja so informirane o možnih oblikah pomoči in pravne zaščite	6
Strokovna in širša javnost je seznanjena s problematiko spolnega nasilja in o programih pomoči	4

Analiza vprašalnikov

V analizo smo vključili vse razpoložljive podatke, ki so jih poslali izvajalci. Podatke smo prikazali ne glede na to, ali je posamezni cilji za ocenjevanje v skladu s cilji programa. V zgornji Preglednici pa ocenjujemo le relevantne cilje za program.

Omejitve pri analizi vprašalnikov:

- skupno število odgovorov ni vedno enako številu vprašalnikov, saj vsi anketiranci niso vedno odgovarjali na vsa vprašanja;
- v analizo smo vključili različne vprašalnike, ki smo jih v času od uvedbe spreminjali in dopolnjevali, zato nismo vseh vprašanj zajeli pri vseh tipih vprašalnikov;
- nekateri vprašalniki so pomanjkljivo izpolnjeni; kljub temu, da so imeli uporabniki povsod možnost označiti odgovor 98 (ne vem) in 99 (ne morem odgovoriti), na nekatera vprašanja niso odgovorili, večinoma pa nismo morali razbrati, ali je uporabnik vprašanje spregledal ali se določeno vprašanje uporabniku ni zdelo relevantno ali pa morda na vprašanje ni znal odgovoriti;
- pri cilju številka 6, kjer so izvajalke vrednotile različne lastnosti uporabnic na osebni ravni, smo pri ugotavljanju statistično značilnih razlik uporabili zadnji podatek, ki so ga zabeležile izvajalke, in ne nujno podatka ob izstopu;
- pri predstavitvi opisnih statistik uporabljamo izračunana povprečja na vseh enotah; kjer imamo izračune t-testa za dva odvisna vzorca (pri spremenljivkah z normalno porazdelitvijo) ali Wilcoxonov test (pri spremenljivkah, kjer porazdelitev ni normalna), je potrebno upoštevati, da smo pri izračunu upoštevali zgolj enote, za katere imamo identične šifre tako ob vstopu v program kot ob evalvaciji/izstopu iz programa, kar pomeni, da je skupno število enot lahko manjše, nekoliko pa se spremenijo tudi povprečja za zgolj te enote. Povprečij, izračunanih na manjšem številu enot, v poročilu ne predstavljamo.

Pojasnila pri interpretacijah rezultatov:

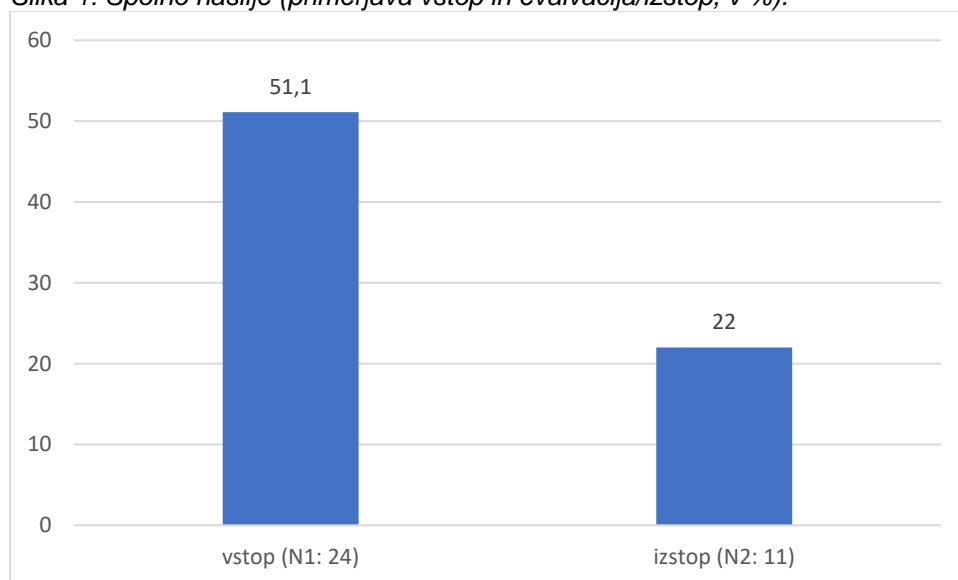
- pri interpretacijah rezultatov prikazujemo deleže (v odstotkih) ali povprečne vrednosti. Pri primerjavi med vstopom in evalvacijo/izstopom so deleži ali povprečne vrednosti lahko predstavljeni v oklepajih (npr. 4,20 oz. 4,30), prva številka vedno pomeni delež ali povprečno vrednost ob vstopu v program, druga številka pa ob evalvaciji/izstopu iz programa;
- s črko p označujemo statistično značilnost;
- pri ocenjevanju upoštevamo statistično značilne razlike pri vsaj 5-odstotni stopnji značilnosti.

Cilj 1: Uporabnica prepozna spolno nasilje in poišče pomoč

Uporabnice so v vprašalnikih ob vstopu ter ob evalvaciji označile, ali jih je kdo silil v spolnost in ali so doživljale drugo spolno nasilje (otipavanje, opolzko govorjenje, prisiljevanje v spolni odnos ali gledanje pornografskega materiala). Navedle so tudi, koliko časa so doživljale spolno nasilje.

Delež uporabnic, ki so doživljale spolno nasilje, se je po vstopu v program statistično značilno zmanjšal, in sicer je upadel iz 51,1 % (24 oseb) na 22,0 % (11 oseb). Večina uporabnic je pred vstopom v program doživljala nasilje vrsto let (3, 5, 10 let in več), daleč najpogostejši povzročitelji nasilja pa so bili njihovi partnerji.

Slika 1: Spolno nasilje (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).

Legenda: N1 = število enot analize ob vstopu, N2 = število enot analize ob evalvaciji/izstopu.

Preglednica 5: Spolno nasilje (primerjava vstop in evalvacija/izstop)

	N	sig.
Spolno nasilje	35	0,001 ***

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili McNemar test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05

Strokovne delavke so v dokumentaciji za uporabnice ocenjevale spremembe pri uporabnicah na koncu svetovalnega procesa, in sicer na lestvici od 1 do 5 (1 – velika sprememba na slabše, majhna sprememba na slabše, 3 – enako, kot ob prihodu v program, 4 – sprememba na bolje, 5 - velika sprememba na bolje).

Uporabnice so največji napredek dosegle pri prepoznavanju nasilja (4,42), do sprememb na bolje pa je prišlo tudi pri prepoznavanju potreb in fizični skrbi zase (3,88) ter pri skrbi zase na splošno (3,68).

Izračunali smo tudi sestavljeno spremenljivko prepoznavanje potreb in nasilja tako, da smo sešteli vrednosti indikatorjev in delili s številom indikatorjev. Vrednost sestavljene spremenljivke je 3,99.

Preglednica 6: Prepoznavanje potreb in nasilja – dokumentacija za uporabnice

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Skrb zase	70	2	5	3,68	0,771
Prepoznavanje potreb in fizična skrb zase	69	2	5	3,88	0,777
Prepoznavanje nasilja	70	2	5	4,42	0,753
Prepoznavanje potreb in nasilja – sestavljena spremenljivka	70	2	5	3,99	0,767

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 2: Odpravljene ali zmanjšane morebitne posledice v duševnem zdravju

Z vprašalniki ob vstopu ter ob evalvaciji/izstopu smo preverjali odnos uporabnic do samih sebe. Uporabnice so izbrane trditve vrednotile na lestvici od 1 do 5 (1 – sploh se ne strinjam, 2 – se ne strinjam, 3 – se niti ne strinjam, niti strinjam, 4 – se strinjam, 5 – popolnoma se strinjam).

Med vključenostjo v program se je pri uporabnicah statistično značilno izboljšalo njihovo mnenje o tem, da imajo vrsto dobrih lastnosti (dvig ocene iz 3,90 ob vstopu na 4,18 ob evalvaciji oz. izstopu). Uporabnice so se v precejšnji meri strinjale tudi s trditvijo, da so vredne vsaj toliko kot drugi (ocena ob izstopu: 3,97).

V sklopu negativnih trditev so se najmanj strinjale s trditvijo, da ne morejo biti ponosne na veliko stvari (ocena ob izstopu: 2,65), v večji meri pa so se strinjale s trditvijo, da bi se lahko bolj spoštovale (ocena ob izstopu: 3,95).

Izračunali smo tudi sestavljeno spremenljivko »izboljšana samopodoba – pozitivne oz. negativne trditve«, in sicer tako, da smo sešteli vrednosti indikatorjev in jih delili s številom indikatorjev. Strinjanje s pozitivnimi trditvami se je po vstopu v program zvišalo iz 3,88 na 4,07, strinjanje z negativnimi trditvami pa je upadlo iz 3,46 na 3,30, vendar pa razlike niso statistično značilne.

Preglednica 7: Izboljšana samopodoba (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Vredna sem vsaj toliko kot drugi.	44	2	5	3,86	0,978	48	2	5	3,97	0,933	0,302
Imam vrsto dobrih lastnosti.	44	2	5	3,90	0,935	50	2	5	4,18	0,896	0,029**
Ne morem biti ponosna na veliko stvari.	45	1	5	2,77	1,105	49	1	5	2,65	1,090	0,694
Lahko bi se bolj spoštovala.	44	2	5	4,15	0,745	47	2	5	3,95	0,858	0,070
Izboljšana samopodoba – pozitivne trditve	44	2	5	3,88	0,956	49	2	5	4,07	0,914	/
Izboljšana samopodoba – negativne trditve	44	1,5	5	3,46	0,925	48	1,5	5	3,30	0,974	/

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Ob vstopu in izstopu iz programa smo preverjali tudi raven in spremembe splošnega počutja uporabnic. Uporabnice so na lestvici od 1 do 5 (1 – zelo slabo, 2 – slabo, 3 – ne slabo, ne dobro, 4 – dobro, 5 – zelo dobro) ocenjevale svoje splošno počutje.

Pokazalo se je, da so raven splošnega počutja uporabnic po vstopu v program ostala na enaki ravni (3,06 oz. 3,04).

Preglednica 8: Splošno počutje (vprašalnik ob vstopu in izstopu)

	vstop					evalvacija oz. izstop					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Kako se počutite na splošno?	44	1	5	3,06	1,020	50	2	5	3,04	0,879	0,346

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Nadalje so uporabnice tako ob vstopu kot ob evalvaciji ocenjevale zadovoljstvo s svojim telesnim in psihičnim zdravstvenim stanjem, in sicer na lestvici od 1 do 5 (1 – zelo nezadovoljna, 2 – nezadovoljna, 3 – niti zadovoljna niti nezadovoljna, 4 – zadovoljna, 5 – zelo zadovoljna).

Tudi zadovoljstvo tako s telesnim kot s psihičnim stanjem je tudi po vstopu v program ostalo na približno enaki ravni kot pred vstopom, ocena obojega pa se je vrtela okoli 3 (razpon: 3,01 – 3,18).

Preglednica 9: Zadovoljstvo s telesnim stanjem (vprašalnik ob vstopu in izstopu)

	vstop					evalvacija oz. izstop					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Kako zadovoljni ste s svojim telesnim zdravstvenim stanjem?	45	1	5	3,02	0,916	50	2	5	3,04	0,879	0,225

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Preglednica 10: Zadovoljstvo s psihičnim stanjem (vprašalnik ob vstopu in izstopu)

	vstop					evalvacija oz. izstop					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Kako zadovoljni ste s svojim psihičnim stanjem?	46	1	5	3,01	0,945	50	2	5	3,18	0,873	0,237

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Strokovne delavke so v dokumentaciji za uporabnice ocenjevale spremembe pri uporabnicah na koncu svetovalnega procesa, in sicer na lestvici od 1 do 5 (1 – velika sprememba na slabše, majhna sprememba na slabše, 3 – enako, kot ob prihodu v program, 4 – sprememba na bolje, 5 - velika sprememba na bolje).

Do največjega izboljšanja je pri uporabnicah prišlo na področju prevzemanja odgovornosti za svoje vedenje in odločitve ter na področju opravljanja starševske vloge in odnosa do otrok (oboje 4,11). Upabnice so se izboljšale tudi pri preoblikovanju odnosov v družini (3,89), zdravstvenem stanju (3,71) ter pri prepoznavanju znakov PTSM (3,69).

Izračunali smo tudi sestavljeno spremenljivko pomoč odpravljanje in zmanjševanje posledic nasilja tako, da smo sešteli vrednosti indikatorjev in delili s številom indikatorjev. Vrednost sestavljene spremenljivke je 3,90.

Preglednica 11: Odpravljanje in zmanjševanje posledic nasilja – dokumentacija za uporabnice

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Izboljšanje zdravstvenega stanja.	59	2	5	3,71	0,810
Prepoznavanje znakov PTSM.	68	2	5	3,69	0,777
Prevzemanje odgovornosti za svoje vedenje in odločitve.	70	2	5	4,11	0,909
Preoblikovanje odnosov v družini.	65	2	5	3,89	0,920
Opravljanje starševske vloge in odnos do otrok (kako zazna in se odziva na spremembe otrok)	54	2	5	4,11	0,984
Odpravljanje in zmanjševanje posledic nasilja	63	2	5	3,90	0,880

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

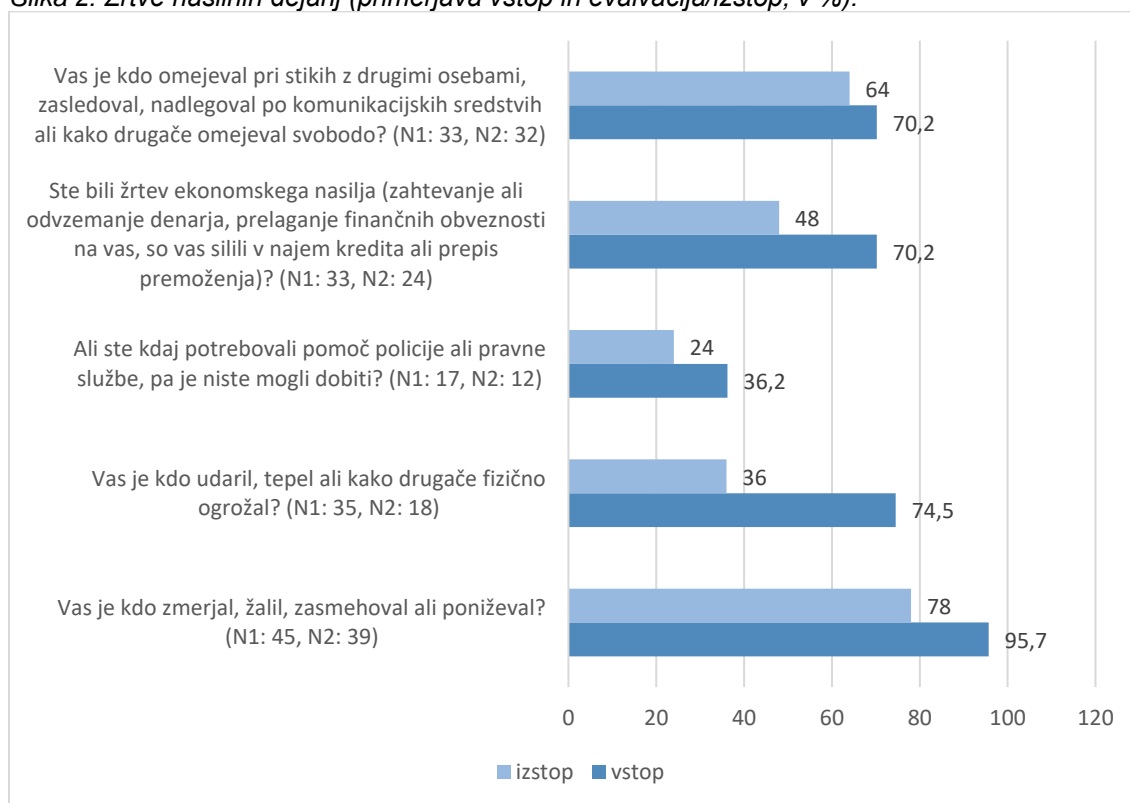
Cilj 3: Povečana varnost uporabnice

Uporabnice so v vprašalnikih ob vstopu ter ob evalvaciji/izstopu označile, ali so bile žrtev različnih nasilnih dejanj.

Po vstopu v program se je statistično značilno zmanjšal delež uporabnic, ki so bile žrtev fizičnega nasilja (za 38,5 %, iz 74,5 % ob vstopu na 36,0 % ob evalvaciji oz. izstopu) ter delež tistih, ki so bile žrtev ekonomskega nasilja (za 22,2 %, iz 70,2 % ob vstopu na 48,0 % ob evalvaciji oz. izstopu).

Hkrati se je znižal delež uporabnic, ki so bile deležne zmerjanja in žaljenja (iz 95,7 % na 78,0 %), ki so potrebovale pomoč policije ali drugih institucij, pa je niso dobile (iz 36,2 % na 24,0 %) in ki so jih nadlegovali ter jim omejevali stike in svobodo (iz 70,2 % na 64,0 %), vendar razlike niso statistično značilne.

Slika 2: Žrtve nasilnih dejanj (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).

Legenda: N1 = število enot analize ob vstopu, N2 = število enot analize ob evalvaciji/izstopu.

Preglednica 12: Žrtve nasilnih dejanj (primerjava vstop in evalvacija/izstop)

	N	sig.
Vas je kdo zmerjal, žalil, zasmehoval ali poniževal?	35	0,125
Vas je kdo udaril, tepel ali kako drugače fizično ogrožal?	35	0,001 ***
Ali ste kdaj potrebovali pomoč policije ali pravne službe, pa je niste mogli dobiti?	35	0,344
Ste bili žrtev ekonomskega nasilja (zahtevanje ali odvzemanje denarja, prelaganje finančnih obveznosti na vas, so vas silili v najem kredita ali prepis premoženja)?	35	0,012 **
Vas je kdo omejeval pri stikih z drugimi osebami, zasledoval, nadlegoval po komunikacijskih sredstvih ali kako drugače omejeval svobodo?	35	0,435

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili McNemar test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05

Raven zadovoljstva uporabnic z lastno varnostjo se je statistično značilno zvišala iz 3,19 ob vstopu na 3,39 ob izstopu.

Preglednica 13: Zadovoljstvo z lastno varnostjo – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	Ob vstopu					Ob evalvaciji / izstopu					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Kako ste zadovoljni s svojo osebno varnostjo na splošno (se osebno počutite varno)?	46	1	5	3,19	0,806	50	1	5	3,39	1,084	0,011**

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Strokovne delavke so v dokumentaciji za uporabnice ocenjevale spremembe pri uporabnicah na koncu svetovalnega procesa, in sicer na lestvici od 1 do 5 (1 – velika sprememba na slabše, majhna sprememba na slabše, 3 – enako, kot ob prihodu v program, 4 – sprememba na bolje, 5 - velika sprememba na bolje).

Podatki kažejo, da sta se po vstopu v program pri uporabnicah povečala razbremenitev in občutek varnosti (ocena: 3,87).

Preglednica 14: Razbremenitev in občutek varnosti – dokumentacija za uporabnice

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Razbremenitev in občutek varnosti.	70	2	5	3,87	0,815

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 4: Zmanjšano samodestruktivno vedenje uporabnice

Uporabnice so tako ob vstopu kot ob evalvaciji ocenjevale zadovoljstvo s samimi seboj, in sicer na lestvici od 1 do 5 (1 – zelo nezadovoljna, 2 – nezadovoljna, 3 – niti zadovoljna niti nezadovoljna, 4 – zadovoljna, 5 – zelo zadovoljna).

Raven zadovoljstva s samimi seboj je ostala na približno enaki ravni – ocena 3,37 ob vstopu ter 3,54 ob izstopu.

Preglednica 15: Zadovoljstvo s samo seboj – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	Ob vstopu					Ob evalvaciji / izstopu					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Na splošno sem zadovoljna sama s seboj.	45	1	5	3,37	1,153	48	1	5	3,54	0,988	0,180

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Strokovne delavke so v dokumentaciji za uporabnice ocenjevale spremembe pri uporabnicah na koncu svetovalnega procesa, in sicer na lestvici od 1 do 5 (1 – velika sprememba na slabše, majhna sprememba na slabše, 3 – enako, kot ob prihodu v program, 4 – sprememba na bolje, 5 - velika sprememba na bolje).

Program je uporabnicam pomagal pri izražanju in regulaciji čutenj, saj je bila zmožnost uporabnic za izražanje, prepoznavanje in regulacijo čutenj ocenjena s povprečno oceno 4,17.

Preglednica 16: Izražanje in regulacija čutenj – dokumentacija za uporabnice

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Izražanje, prepoznavanje in regulacija čutenj (govori o nasilju, čustvih, prepoznava svoja čustva, povezana z nasiljem).	70	3	5	4,17	0,779

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 5: Uporabnica bolj učinkovito vodi in odloča o svojem življenju

Po vstopu v program je pri uporabnicah narasla suverenost pred institucijami, saj se je ocena strinjanja s tem, da se pred različnimi institucijami počutijo suvereno in samozavestno, statistično značilno povečala iz 3,06 ob vstopu na 3,44 ob izstopu.

Preglednica 17: Suverenost pred institucijami – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	Ob vstopu					Ob evalvaciji / izstopu					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Pred različnimi institucijami se počutim suvereno in samozavestno.	46	2	5	3,06	0,853	47	1	5	3,44	1,038	0,007 ***

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

V vprašalniku ob evalvaciji/izstopu so uporabnice vrednotile več trditev, ki se nanašajo na pomoč programa pri reševanju njihovih težav, stiske, izboljšanja odnosov z bližnjimi, itd. (Ne)strinjanje s trditvami so izrazile na lestvici od 1 do 5 (1-splah se ne strinjam, 2-se ne strinjam, 3-se niti ne strinjam niti strinjam, 4-se strinjam in 5-popolnoma se strinjam).

Uporabnice ocenjujejo, da jim je vključitev v program pomagala pri reševanju problemov, zaradi katerih so prišle (4,64), da s pomočjo programa bolje razumejo svojo situacijo (4,56) ter da jim je vključitev v program pomagala pri izboljšanju pomembnih odnosov (4,34) ter odnosov z otroki (4,21).

Izračunali smo tudi sestavljeno spremenljivko pomoč programa pri reševanju težav tako, da smo sešteli vrednosti indikatorjev in delili s številom indikatorjev. Vrednost sestavljene spremenljivke je 4,43.

Preglednica 18: Pomoč programa pri reševanju težav (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
S pomočjo programa sem bolje razumela svojo situacijo.	50	2	5	4,56	0,643
Vključitev v program mi je pomagala pri izboljšanju odnosov z otroki.	41	2	5	4,21	0,962
Vključitev v program mi je pomagala pri izboljšanju pomembnih odnosov.	47	2	5	4,34	0,938
Vključitev v program mi je pomagala pri reševanju problemov, zaradi katerih sem prišla.	50	2	5	4,64	0,631
Pomoč programa pri reševanju težav	47	2	5	4,43	0,793

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Strokovne delavke so v dokumentaciji o uporabnicah zabeležile značilnosti na osebni ravni oz. spremembo le-teh ob vstopu ter ob evalvaciji oz. izstopu. Izbrane osebne značilnosti uporabnic so ocenjevale na lestvici od 1 do 5 (1 – nezadostno, 2 – zadostno, 3 – dobro, 4 – prav dobro, 5 – odlično).

Pri vseh postavkah je po vstopu v program prišlo do statistično značilnega izboljšanja. Najbolj se je izboljšala sposobnost uporabnic za preživljanje čustvenih kriz in reguliranje čustev (dvig ocene iz 2,61 ob vstopu na 3,84 ob izstopu), njihova asertivnost (dvig ocene iz 2,85 na 4,00) ter njihovo ravnanje z otroki v posebnih situacijah (dvig ocene iz 2,82 na 3,90). Prav tako so se je izboljšala avtonomnost (dvig ocene iz 3,03 na 4,02) in solidarnost (dvig ocene iz 3,80 na 4,13) uporabnic ter njihovo sodelovanje v programu (dvig ocene iz 4,14 na 4,44).

Izračunali smo tudi sestavljeno spremenljivko učinkovitejše odločanje o svojem življenju tako, da smo sešteli vrednosti indikatorjev in delili s številom indikatorjev. Vrednost sestavljene spremenljivke se je povečala iz 3,20 ob vstopu na 4,05 ob izstopu.

Preglednica 19: Učinkovitejše odločanje o svojem življenju – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	Ob vstopu					Ob evalvaciji / izstopu					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Sodeluje v programu.	105	1	5	4,14	0,965	102	1	5	4,44	0,862	0,000 ***
Solidarnost.	99	1	5	3,80	0,933	95	1	5	4,13	0,793	0,000 ***
Avtonomnost.	102	1	5	3,03	1,052	99	2	5	4,02	0,812	0,000 ***
Asertivnost (pove svoje mnenje, artikulira potrebe)	105	1	5	2,85	0,813	101	2	5	4,00	0,741	0,000 ***
Zna preživljati čustvene krize, zna regulirati svoja čustva.	106	1	5	2,61	0,868	101	1	5	3,84	0,913	0,000 ***
Zna ravnati z otrokom v posebnih situacijah (npr. agresija).	76	1	5	2,82	1,124	71	2	5	3,90	0,946	0,000 ***
Učinkovitejše odločanje o svojem življenju	99	1	5	3,20	0,959	95	1,5	5	4,05	0,844	/

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Strokovne delavke so v dokumentaciji za uporabnice ocenjevale spremembe pri uporabnicah na koncu svetovalnega procesa, in sicer na lestvici od 1 do 5 (1 – velika sprememba na slabše, majhna sprememba na slabše, 3 – enako, kot ob prihodu v program, 4 – sprememba na bolje, 5 - velika sprememba na bolje).

Ocenile so, da je pri uporabnicah v povprečju prišlo do izboljšanja njihovih aktivnosti za spremembo situacije (ocena 4,15).

Preglednica 20: Aktivnosti za spremembo situacije – dokumentacija za uporabnice

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Aktivnosti za spremembo situacije (lastna aktivnost pri reševanju nastale situacije, prevzem pobude za aktivnost).	70	2	5	4,15	0,957

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Zadovoljstvo s samim programom ter odnosom in delom izvajalcev so uporabnice ocenjevale na lestvici od 1 do 5 (1-sploh se ne strinjam, 2-se ne strinjam, 3-se niti ne strinjam niti strinjam, 4-se strinjam in 5-popolnoma se strinjam).

Uporabnice so bile zelo zadovoljne s programom, saj se nameravajo v program glede na potrebe vključevati tudi v prihodnje (4,69), prav tako pa bi ga priporočile prijateljem in znancem, če bi se le-ti znašli v stiski in bi potrebovali pomoč (4,88).

Prav tako so bile nadvse zadovoljne tudi z delom izvajalcev (4,86), saj so ocenile, da so z izvajalci vzpostavile korekten odnos (4,86) ter da jih je izvajalec dobro razumel (4,84).

Izračunali smo tudi sestavljeno spremenljivko zadovoljstvo s programom tako, da smo sešteli vrednosti indikatorjev in delili s številom indikatorjev. Vrednost sestavljene spremenljivke je 4,82, kar kaže na zelo visoko raven zadovoljstva.

Med spremembami, ki so jih dosegle v svetovalnem procesu, pa uporabnice navajajo predvsem boljšo informiranost, večjo samozavest, mirnost, večji občutek lastne vrednosti, boljše odnose z otroki in okolico, itd.

Preglednica 21: Zadovoljstvo s programom (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Izvajalec me je dobro razumel.	50	2	5	4,84	0,509
Z izvajalcem sva vzpostavila korekten odnos.	50	2	5	4,86	0,495
Zadovoljna sem z delom izvajalca.	50	2	5	4,86	0,495
V program se nameravam glede na potrebe vključevati tudi v prihodnje.	49	2	5	4,69	0,683
Program bi priporočila prijateljem in znancem, če bi se znašli v stiski in bi potrebovali pomoč.	50	2	5	4,88	0,479
Zadovoljstvo s programom	50	2	5	4,82	0,532

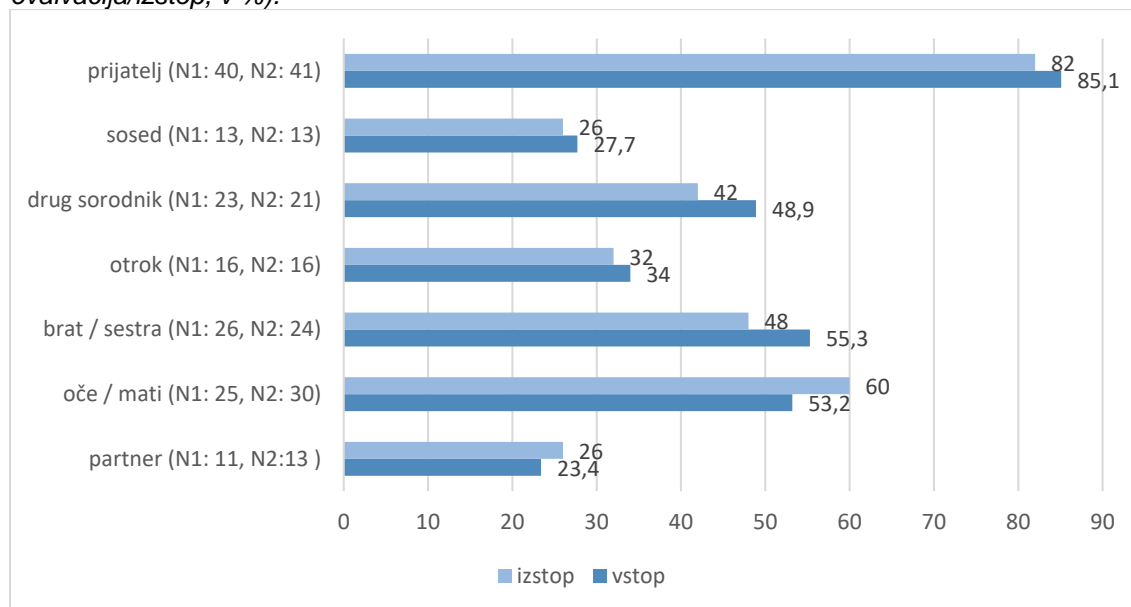
Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 6: Okrepljena socialna mreža uporabnice

Uporabnice so ob vstopu v program in ob evalvaciji/izstopu označile, ali se z naštetimi osebami (partner, oče/mati, brat/sestra, otrok, drug sorodnik, sosed, prijatelj) lahko pogovarjajo o osebnih stvareh, ki so pomembne za njih.

Podatki kažejo, da so se uporabnice obravnavanega programa ob vstopu v program o osebnih stvareh najpogosteje pogovarjale s prijatelji (40 oseb oz. 85,1 %), sorojenci (26 oseb oz. 55,3 %) in starši (25 oseb oz. 53,2 %). Ob evalvaciji je bila situacija podobna – uporabnice so se največ pogovarjale s prijatelji (41 oseb oz. 82,0 %), starši (30 oseb oz. 60,0 %) in sorojenci (24 oseb oz. 48,0 %). Pri nobeni izmed kategorij ni prišlo do statistično značilnih razlik.

Slika 3: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).

Legenda: N1 = število enot analize ob vstopu, N2 = število enot analize ob evalvaciji/izstopu.

Preglednica 22: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop)

	N	sig.
partner	35	1,000
oče / mati	35	1,000
brat / sestra	35	1,000
otrok	35	1,000
drug sorodnik	35	0,180
sosed	35	1,000
prijatelj	35	1,000

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili McNemar test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05

Na osnovi danih podatkov smo izračunali sestavljeno spremenljivko, ki prikazuje število različnih oseb, na katere se uporabnica lahko obrne, ko potrebuje pogovor o osebnih stvareh.

Rezultati kažejo, da so imele uporabnice tako ob vstopu kot ob evalvaciji v povprečju na voljo približno tri osebe, s katerimi so se lahko pogovarjale o osebnih stvareh.

Preglednica 23: Število različnih oseb, na katere se uporabnica lahko obrne, ko potrebuje pogovor o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Velikost mreže	47	1	7	3,27	1,513	50	0	7	3,16	1,608	0,705

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

V spodnji preglednici pa predstavljamo opisne statistike zadovoljstva z odnosi s posameznimi osebami ob vstopu v program in ob evalvaciji/izstopu. Uporabnice so svoje zadovoljstvo z odnosi ocenjevale na lestvici od 1 do 5 (1 – zelo nezadovoljna, 2 – nezadovoljna, 3 – niti zadovoljna, niti nezadovoljna, 4 – zadovoljna, 5 – zelo zadovoljna).

Če primerjamo podatke ob vstopu in evalvaciji/izstopu, ugotovimo, da po vstopu v program pri uporabnicah ni prišlo do statistično značilnih razlik v ravneh zadovoljstva z odnosi z drugimi ter da je le-to ostalo na podobni ravni. Ob evalvaciji oz. izstopu so bile uporabnice najbolj zadovoljne z odnosi s prijatelji (4,39), otroki (4,19), sosedi (3,94) in drugimi sorodniki (3,91).

Preglednica 24: Zadovoljstvo z odnosi (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Partner	26	1	4	2,26	1,185	26	1	5	2,88	1,608	0,707
Oče / mati	37	2	5	3,75	0,830	40	2	5	3,77	0,891	0,157
Brat / sestra	37	2	5	3,86	0,787	38	1	5	3,68	1,016	0,527
Otrok	34	3	5	4,02	0,717	42	1	5	4,19	0,917	0,109
Drug sorodnik	38	2	5	3,68	0,701	36	2	5	3,91	0,649	0,480
Sosed	29	2	5	3,68	0,712	36	2	5	3,94	0,714	0,206
Prijatelj	43	2	5	4,23	0,648	43	2	5	4,39	0,760	0,305

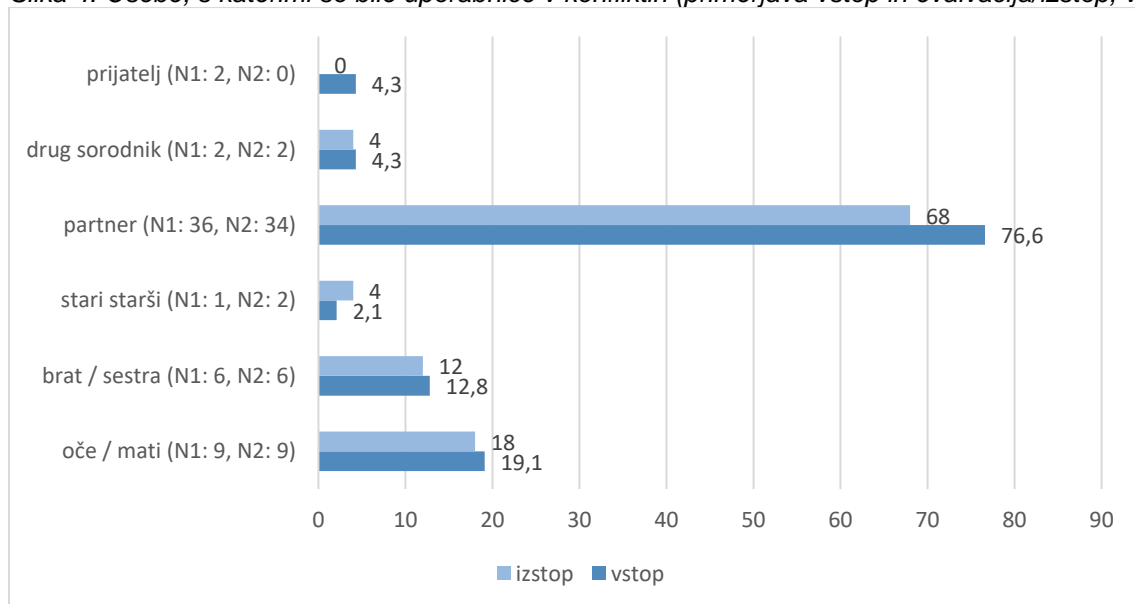
Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa. Opisne statistike, prikazane v tabeli, so izračunane na vseh veljavnih enotah.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Uporabnice smo povprašali tudi, če so bile pred vstopom v program oz. v času od vstopa v program v konfliktih s katerimi od naštetih oseb. Uporabnice so bile v konfliktih predvsem s partnerji (36 oseb oz. 76,6 % ob vstopu ter 34 oseb oz. 68,0 % ob izstopu) ter v manjši meri s starši (devet oseb oz. 19,1 % ob vstopu ter devet oseb oz. 18,0 % ob izstopu).

Slika 4: Osebe, s katerimi so bile uporabnice v konfliktih (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).

Legenda: N1 = število enot analize ob vstopu, N2 = število enot analize ob evalvaciji/izstopu.

Preglednica 25: Osebe, s katerimi so bile uporabnice v konfliktih (primerjava vstop in evalvacija/izstop)

	N	sig.
partner	35	1,000
oče / mati	35	1,000
brat / sestra	35	1,000
otrok	35	1,000
drug sorodnik	35	1,000
soсед	35	1,000
prijatelj	35	0,500

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili McNemar test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05

Strokovne delavke so v dokumentaciji za uporabnice ocenjevale spremembe pri uporabnicah na koncu svetovalnega procesa, in sicer na lestvici od 1 do 5 (1 – velika sprememba na slabše, majhna sprememba na slabše, 3 – enako, kot ob prihodu v program, 4 – sprememba na bolje, 5 - velika sprememba na bolje).

Najbolj izrazito se je pri uporabnicah izboljšalo vzpostavljane in vzdrževanje funkcionalnih odnosov (4,11), do sprememb na bolje pa je prišlo tudi pri vključitvi v socialno okolje in vzpostavitvi socialne mreže (3,83).

Preglednica 26: Okrepljena socialna mreža – dokumentacija za uporabnice

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Vključitev v socialno okolje, vzpostavitev socialne mreže.	68	2	5	3,83	0,891
Vzpostavljane in vzdrževanje funkcionalnih odnosov.	63	2	5	4,11	0,917

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 7: Žrtve spolnega nasilja so informirane o možnih oblikah pomoči in pravne zaščite

Pri uporabnicah se je po vstopu v program statistično značilno povečalo poznavanje njihovih pravic (dvig ocene iz 3,20 ob vstopu na 3,72 ob izstopu), prav tako pa so lažje urejale uradne zadeve (dvig ocene iz 3,53 na 3,81), vendar tu razlika ni bila statistično značilna.

Preglednica 27: Poznavanje pravic – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	Ob vstopu					Ob evalvaciji / izstopu					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Vem, kakšne so moje pravice.	46	1	5	3,20	0,967	48	1	5	3,72	0,868	0,002 ***
Nimam težav z urejanjem uradnih zadev.	44	1	5	3,53	1,030	43	1	5	3,81	1,006	0,195

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Uporabnice so v vprašalnikih ob evalvaciji/izstopu iz programa vrednotile, v kolikšni meri so jih strokovni delavci programa seznanili s pravicami in drugimi oblikami pomoči izven programa ter kako zadovoljne so bile s kvaliteto oz. vsebino prejetih informacij. Ocene so podale na lestvici od 1 do 5 (1 – nezadostno, 2 – zadostno, 3 – dobro, 4 – prav dobro, 5 – odlično oz. 1 – zelo nezadovoljna, 2 – nezadovoljna, 3 – niti nezadovoljna niti zadovoljna, 4 – zadovoljna in 5 – zelo zadovoljna).

Ugotavljamo, da so uporabnice v povprečju zelo zadovoljne s svojo seznanjenostjo tako s pravicami izven programa (4,53) kot z drugimi oblikami pomoči, ki so na voljo izven programa (4,63).

Iz obravnavanih dveh indikatorjev smo izračunali sestavljeno spremenljivko seznanjenost s pravicami in drugimi oblikami pomoči, in sicer tako, da smo vrednosti posameznih indikatorjev med seboj sešteli ter delili s številom indikatorjev. Povprečna vrednost sestavljene spremenljivke znaša 4,58, kar kaže na visoko raven seznanjenosti.

Preglednica 28: Seznanjenost s pravicami – stopnja seznanjenosti (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Seznanjenost s pravicami izven programa – stopnja seznanjenosti	47	2	5	4,53	0,686
Seznanjenost z drugimi oblikami pomoči, ki so na voljo izven programa – stopnja seznanjenosti	45	3	5	4,63	0,609
Seznanjenost s pravicami in drugimi oblikami pomoči (sestavljena spremenljivka) – stopnja seznanjenosti	46	2,5	5	4,58	0,647

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Uporabnice so bile zadovoljne tudi s samo vsebino prejetih informacij, saj so povprečne ocene zadovoljstva z informacijami znašale 4,31 (pravice izven programa) oz. 4,32 (druge oblike pomoči izven programa).

Iz obravnavanih dveh indikatorjev smo izračunali sestavljeno spremenljivko seznanjenost s pravicami in drugimi oblikami pomoči izven programa – zadovoljstvo s prejetimi informacijami, in sicer tako, da smo vrednosti posameznih indikatorjev med seboj sešteli ter delili s številom indikatorjev. Povprečna vrednost sestavljene spremenljivke znaša 4,31.

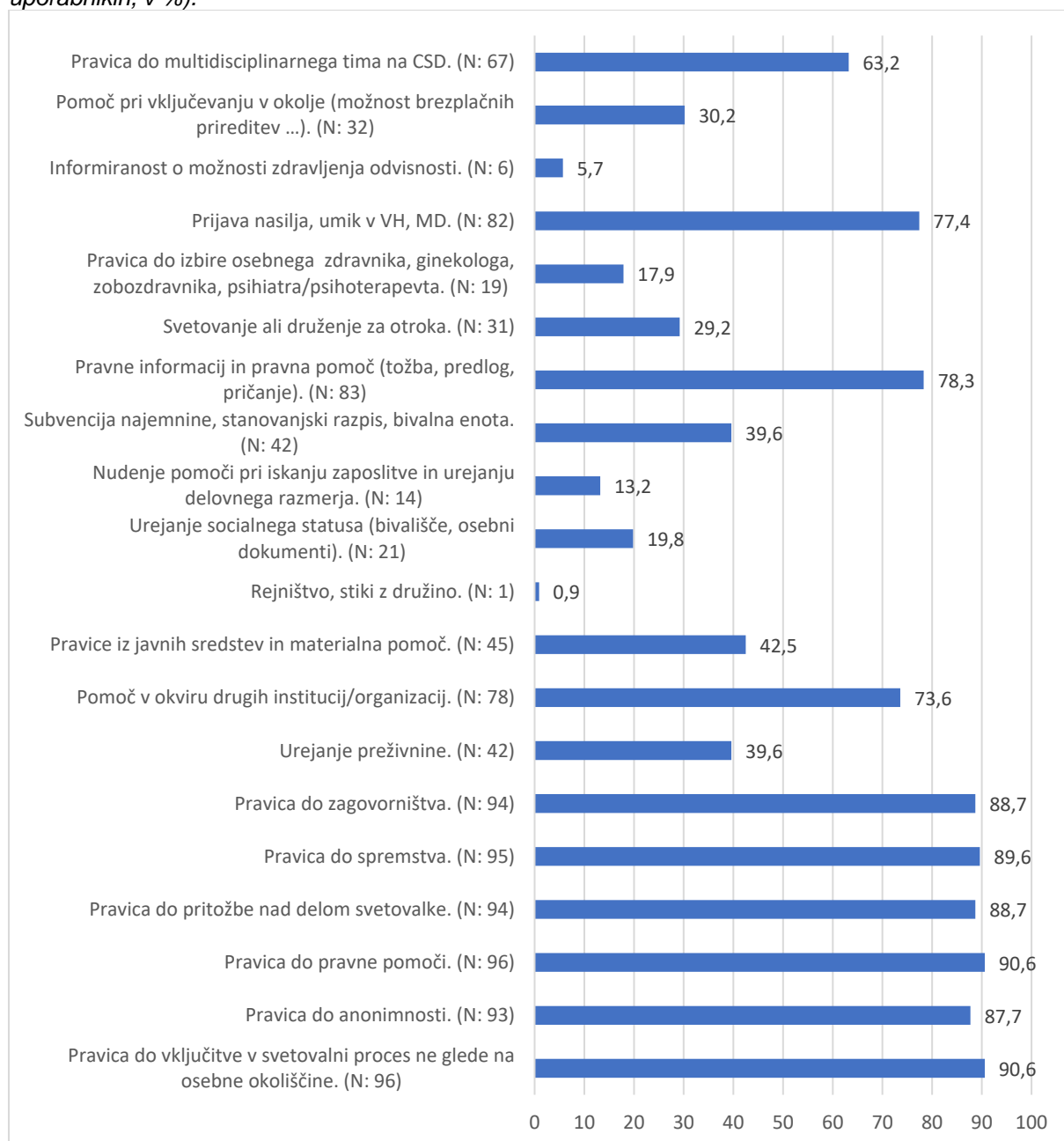
Preglednica 29: Seznanjenost s pravicami – zadovoljstvo s prejetimi informacijami (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Seznanjenost s pravicami izven programa – zadovoljstvo s prejetimi informacijami	46	3	5	4,31	0,694
Seznanjenost z drugimi oblikami pomoči, ki so na voljo izven programa – zadovoljstvo s prejetimi informacijami	45	3	5	4,32	0,732
Seznanjenost s pravicami in drugimi oblikami pomoči izven programa (sestavljena spremenljivka) – zadovoljstvo z informacijami	45	3	5	4,31	0,713

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Svetovalke so v dokumentaciji za uporabnice označile, s katerimi pravicami, zakonodajo in drugimi organizacijami, ki jim še lahko pomagajo, so seznanile uporabnice. V največji meri so uporabnice seznanile s pravico do vključenosti v svetovalni proces ne glede na osebne okoliščine (96 oseb oz. 90,6 %), s pravico do pravne pomoči (96 oseb oz. 90,6 %), s pravico do spremstva (95 oseb oz. 89,6 %), s pravico do pritožbe nad delom svetovalke (94 oseb oz. 88,7 %), s pravico do zagovorništva (94 oseb oz. 88,7 %) ter s pravico do anonimnosti (93 oseb oz. 87,7 %).

Slika 5: Seznanjenost uporabnic s pravicami, zakonodajo in drugimi organizacijami (dokumentacija o uporabnikih, v %).

Legenda: N = število enot analize

Svetovalke so uporabnice v povprečju seznanile z 11 različnimi pravicami oz. vrstami pomoči (razpon sega od nič do 19 različnih pravic oz. vrst pomoči).

Preglednica 30: Seznanjanje s pravicami – št. pravic (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Seznanjanje s pravicami – št. pravic	106	0	19	10,6	4,208

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Nazadnje so strokovne delavke na lestvici od 1 do 5 (1 – nezadostno, 2 – zadostno, 3 – dobro, 4 – prav dobro, 5 – odlično) ocenile tudi informiranost in znanje uporabnic ob vstopu, evalvaciji in izstopu.

Med vključenostjo v program se je informiranost in znanje za ravnanje uporabnic statistično značilno izboljšalo – dvig povprečne ocene iz 2,20 ob vstopu na 3,76 ob evalvaciji ter 4,25 ob izstopu.

Preglednica 31: Informiranost in znanje za ravnanje uporabnika (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

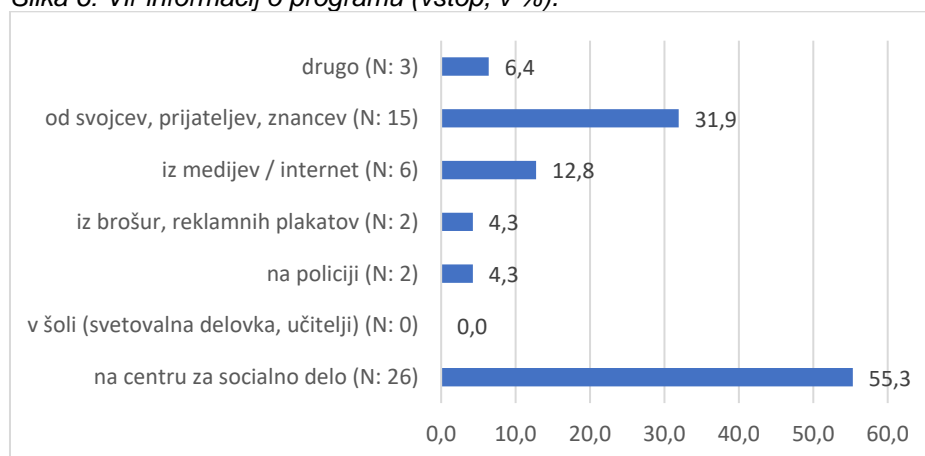
	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Informiranost in znanje za ravnanje uporabnika – vstop	106	1	4	2,20	0,824	/
Informiranost in znanje za ravnanje uporabnika – evalvacija	95	2	5	3,76	0,691	0,000 ***
Informiranost in znanje za ravnanje uporabnika – izstop	57	2	5	4,25	0,851	0,000 ***

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 8: Strokovna in širša javnost je seznanjena s problematiko spolnega nasilja in o programih pomoči

Večina uporabnic je informacije o programu prejela predvsem iz dveh virov – bodisi na CSD (26 oseb oz. 55,3 %), bodisi od svojcev in prijateljev (15 oseb oz. 31,9 %). Tretji pomembnejši vir informacij predstavljajo mediji, vključno z internetom (tam je informacije o programu zasledilo šest oseb oz. 12,8 %).

Slika 6: Vir informacij o programu (vstop, v %).

Legenda: N = število enot analize

Pregled aktivnosti na področju seznanjanja strokovne in širše javnosti s problematiko spolnega nasilja in o programih pomoči v obravnavanem obdobju enega leta (1. 1. 2021–31. 12. 2021)¹:

- Strokovni delavci programa so objavili en poljudni oz. strokovni prispevek v medijih.
- Mediji so objavili 12 poljudnih oz. strokovnih prispevkov o programu.
- Strokovni delavci programa so izvedli 18 strokovnih predavanj/izobraževanj s področja delovanja programa.
- Strokovni delavci programa so sodelovali v dveh delovnih/strokovnih skupinah izven organizacije.
- Spletna stran društva je imela 17.362 obiskov, družbeno omrežje programa Facebook je doseglo 261.818 uporabniških računov, podatkov o všečkih oz. sledilcih nismo prejeli, objave družbenega omrežja programa Instagram so dosegle 15.663 uporabniških računov.
- Strokovni delavci programa so razdelili 510 preventivnih in promocijskih materialov.
- V programu, ki obsega dve enoti, so izvedli štiri večje oz. dlje časa trajajoča skupne projekte z lokalnim okoljem.

¹ V programu je bilo zaposlenih šest strokovnih delavk.

4 UČINKOVITOST PROGRAMA

Doseganje učinkovitosti programa merimo preko podatkov iz:

- Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila in
- Končnega poročila o izvajanju socialnovarstvenega programa v obdobju od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021

Učinkovitost programa ocenjujemo na podlagi naslednjih dimenzij: primernost sredstev glede na število uporabnikov; primernost razmerja opravljenega dela neposredno z uporabniki in ostalega opravljenega dela. Podajamo številčne ocene.

Preglednica 32: Učinkovitost rabe programskih virov

Kriterij	Znesek v €/delež v %	Ocena
primernost sredstev glede na število uporabnikov	112,65	5
odstotek porabljenega časa za skupne postopke (1-99)*, specifične postopke (100-199) ter postopke z anonimni uporabniki (600-699) v razmerju do porabljenega časa za vse opravljene postopke (1-699)	43,22	3

Opomba:

*V oklepajih navajamo standardizirane sklope šifer iz baze opravljenih postopkov.

Primernost sredstev glede na število uporabnikov ocenjujemo kot zelo ustrezno. Če sredstva preračunamo na mesečno raven in potem glede na povprečno število uporabnikov, je to okrog 113 EUR na uporabnika.

Odstotek porabljenega časa za skupne postopke (1-99), specifične postopke (100-199) ter postopke z anonimni uporabniki (600-699) v razmerju do porabljenega časa za vse opravljene postopke (1-699): delež časa porabljenega za skupne, specifične postopke ter postopke z anonimnimi uporabniki v skupnem seštevku časa za vse postopke znaša slabo polovico, kar ocenjujemo kot srednje ustrezno.

5 OCENA TVEGANJA ZA IZVEDBO PROGRAMA

Oceno tveganja za izvedbo programa merimo preko podatkov iz Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila. Analizo tveganja za izvedbo programa podajamo v več točkah: tveganja z vidika financiranja programa, z vidika zagotavljanja primerne kadra za izvajanje programa, z vidika ustreznosti programa za vključene uporabnike, z vidika zagotavljanja ustreznih prostorov za izvedbo programa in drugih dejavnikov tveganja. Za nekatere dimenzije podajamo opisne ocene, za večino pa številčne.

5.1 Ocena tveganja z vidika financiranja programa

Preglednica 33: *Financiranje programa*

Kriterij	Znesek v €/delež v %	Ocena
primernost letnih sredstev glede na število zaposlenih za polni delovni čas	11.580,37	1
delež sofinanciranja MDDSZ glede na vse prihodke	76,49	1

Primernost sredstev glede na število zaposlenih za polni delovni čas ocenjujemo kot neustrezno. V povprečju zaposleni na letni ravni dobijo 11.580,37 EUR.

Delež sofinanciranja MDDSZ v vseh prihodkih je dobre tri četrtine. To ocenjujemo kot neustrezno.

Ustreznost velikosti proračuna za namen programa: finančna sredstva so zadostovala, da se je program nemoteno izvedel.

5.2 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja primerne kadra za izvajanje programa

Preglednica 34: *Primernost kadrov, ki delajo neposredno z uporabniki*

Kriterij	Količnik/delež	Ocena
razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih	10,24	4
formalna usposobljenost kadrov (delež zaposlenih s strokovnim izpitom)	75 %	4
povprečna stopnja izobrazbe zaposlenih (aritmetična sredina)	7	6
ustreznost kadrov glede na financiranje MDDSZ (skladnost s pogodbo)	100 %	6

Razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih ocenjujemo kot ustrezno. Menimo, da je mesečno v povprečju okrog 10 uporabnikov na izvajalca zelo ustrezna obremenitev. Glede na ocene o pojavnosti nasilja izvajalci programa sicer menijo, da je še vedno dostopnih premalo virov in kadrov za pomoč žrtvam nasilja. To opažajo pri vsakodnevnem delu, saj je potrebnih veliko več, kot imajo na voljo kadrov.

Formalno usposobljenost kadrov (merjeno z deležem tistih, ki imajo opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva) ocenjujemo kot ustrezno, saj ima tri četrtine zaposlenih opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva.

Povprečno stopnjo izobrazbe zaposlenih ocenjujemo kot popolnoma ustrezno – v povprečju imajo zaposleni v programu sedmo stopnjo izobrazbe.

Ustreznost kadrov glede na financiranje MDDSZ: Po podatkih, prejetih od izvajalcev programa, je v programu zaposlen v celoti ustrezen kader glede na pogodbo z MDDSZ.

5.3 Ocena tveganja z vidika ustreznosti programa za vključene uporabnike

Primerjava ciljne in vključene populacije: ciljna in vključena populacija se v celoti ujemata.

Ustreznost programa za vključeno populacijo: program nudi ustrezne storitve za vključeno populacijo.

5.4 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja ustreznih prostorov za izvedbo programa

Prostorskih tveganj za izvajalce in uporabnike programa nismo identificirali.

5.5 Ocena tveganja z vidika beleženja in izvajanja ustreznih postopkov

Preglednica 35: Postopki

Kriterij	Ocena
kakovost strukture postopkov	6

Kakovost strukture postopkov: poimenovanja in struktura postopkov, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, sta ustrezni.

Ustreznost postopkov glede na zastavljene cilje: postopki, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, so ustrezni glede na zastavljene cilje programa.

5.6 Ocena tveganja - ostalo

Obstoj konfliktov med zaposlenimi o metodah, ki naj bi jih uporabljali: v obravnavanem obdobju med zaposlenimi ni bilo nobenih konfliktov o metodah, ki naj bi jih uporabljali.

Administrativne in organizacijske ovire:

Izvajalci programa omenjajo naslednje:

Administrativne ovire: preveč časa potrebujejo za zapisovanje dela z uporabniki in beleženje postopkov in trajanje opravljenega dela. Nekateri uporabniki ne želijo ali ne zmorejo sodelovati pri izpolnjevanju vprašalnikov za evalviranje programa.

Organizacijske ovire: Ker prostori niso prilagojeni za dostop z vozički, morajo to vedno znova urejati z začasnimi rešitvami. Občasno jih utesnjuje razporeditev zaposlenih po programih, da se težje optimalno odzovejo na potrebe konkretnih uporabnikov.

Težave pri izvajanju programa so tudi v povezavi s tem, da sofinancerji praviloma na namenjanju sredstev za kritje stroškov izobraževanja in individualne supervizije.

6 TRAJNOST PROGRAMA

Oceno trajnosti programa merimo preko podatkov iz Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila. Trajnost programa ocenjujemo preko deležev povratnikov iz istega ali drugih programov ter razlogov za povratništvo in števila let delovanja programa. Posamezne dimenzije ocenjujemo opisno. Oceno trajnosti programa pa podajamo tudi na podlagi dejavnikov dostopnosti programa.

Delež povratnikov in razlogi: uporabnikov, ki so v preteklosti kontinuirano obiskovali program in so se po prekinitvi obiskovanja programa zopet vrnil in ponovno obiskovali program, je bilo v letu 2021 po podatkih izvajalcev pod 25 %. Ocenjujejo, da četrtnina uporabnikov po približno polletni prekinitvi ponovno nadaljuje z obiskovanjem programa. Razlogi so različni: dinamika nasilja, potek postopkov na institucijah, neuresničeno upanje, da bodo stvari dogovorno uredili, posledice nasilja,...

Delež uporabnikov iz drugih programov in razlogi: skupen delež je 40 %, in sicer je iz SVP vključenih približno 30 %. Mnoge informirajo na CSD in v drugih SVP. Iz preostalih programov je vključenih približno 10 %. Ti programi so programi zdravstva in šolstva. Prav tako se vključijo prek informacij dobljenih na policiji in pravosodju.

Delež uporabnikov, ki obiskujejo poleg obravnavanega programa, še vsaj en drug SVP: Ocenjujejo, da je delež uporabnikov, ki poleg obravnavanega programa obiskujejo še:

- vsaj en SVP, 15 %.
- še vsaj enega od preostalih programov, 5 %,
- skupni odstotek je 20 %, se pa ta delež spreminja, saj so uporabniki v nekem obdobju vključeni še kje, drugi pa niso.

Število let delovanja programa: program deluje od januarja 2014, torej približno devet let.

Preglednica 36: Dostopnost programa za uporabnike

Kriterij	Ocena
čakalna doba	6
arhitektonske ovire, dostopnost gibalno oviranim	5
dostopnost informacij o programu na spletu	5

Čakalna doba – podatek izvajalcev

Uporabnik dobi prvo informacijo isti delovni dan, ko vzpostavi stik z društvom, termin za ostale storitve pa dobi v roku enega tedna. Uporabnikom, ki svetovalnico kontaktirajo čez vikend ali praznik, odgovorijo prvi naslednji delovni dan oziroma najkasneje v nekaj dneh. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Urnik dela

- Svetovalnica za žrtve spolnega nasilja - Ljubljana:
Uporabniki lahko pokličejo na društvo vsak delovni dan med 8.00 in 16.00 h na štiri različne telefonske številke. Ob zasedenosti svetovalca lahko uporabniki pustijo sporočilo s svojim imenom in telefonsko številko, nato jih svetovalec v najkrajšem času pokliče nazaj. Prav tako lahko pišejo na e-naslov. Na društvo lahko uporabniki prihajajo vsak delovni dan med 8.00 in 16.00 h, dvakrat tedensko do 19.00 h. Po potrebi in v dogovoru z uporabniki izvajajo svetovanje tudi ob drugih dogovorjenih časovnih terminih.
- Svetovalnica za žrtve spolnega nasilja – Koper:
Uporabniki lahko pokličejo na društvo vsak delovni dan med 8.00 in 16.00 h. Dejavnost telefonskega svetovanja v Kopru poteka na dveh telefonskih številkah ob ponedeljkih, sredo in petkih med 10 h in 14 h. Ob zasedenosti svetovalca, lahko uporabniki pustijo sporočilo s svojim imenom in telefonsko številko, nato jih svetovalec v najkrajšem času pokliče nazaj. Prav tako lahko pišejo na e-naslov.
Na društvo lahko uporabniki prihajajo vsak delovni dan med 8.00 in 16.00 h, dvakrat tedensko do 19.00 h. Po potrebi in v dogovoru z uporabniki izvajajo svetovanje tudi ob drugih dogovorjenih časovnih terminih.

To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Arhitektonske ovire, dostopnost gibalno oviranim

Izven in znotraj prostorov izvajanja programa so arhitektonske ovire stopnice. Osebe z ovirami izražajo interes za vključevanje v programe. S starejšimi ljudmi izvajajo svetovanja v prvem nadstropju, da tako skrajšajo pot. Svetovanja opravljajo tudi v okolici prostorov. Nekaterim uporabnicam s telesnimi ovirami pomagajo pri vstopanju v prostore tako, da nesejo voziček. To ocenjujemo kot zelo ustrezno.

Dostopnost javnega prevoza

- Enota v Kopru je dobro dostopna z javnim prevozom, od postaje primestnih avtobusov do prostorov društva je pet minut hoje, prav tako pa je dostop možen tudi z mestnimi avtobusi.
- Enota v Ljubljani je dobro dostopna z javnim prevozom. Od železniške postaje do prostorov društva je deset minut peš. Najbližja postaja mestnega avtobusa je oddaljena 50 m. 150 m je oddaljeno postajališče dveh avtobusov. 400 m od prostorov pa je postajališče nadaljnjih treh avtobusov.

To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Vidnost, označenost prostorov programa

Poti do prostorov društva v Kopru in Ljubljani so natančno predstavljene na spletni strani društva v zavihku kontaktov. Poleg zemljevidov so objavljene še fotografije zunanosti obeh stavb in dostop do vhoda. Napisano je tudi, kakšne so možnosti za parkiranje in za dostop z javnim prevozom.

Usmerjevalnih tabel na poteh do društva nimajo. Table z nazivom društva imajo na zunanjih stenah stavb in v notranjosti stavb. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Dostopnost informacij o programu na spletu

Na spletni strani programa je ustrezno navedenih pet od šestih ocenjevanih elementov, manjka neposredni elektronski naslov svetovalnice, objavljen je zgolj splošni »info« e-naslov društva. Taka sporočila se lahko hitro izgubijo ali pa uporabniki ne želijo posredovati svojih zelo osebnih sporočil. To ocenjujemo kot zelo ustrezno.

7 UGOTOVITVE IN PREDLOGI

a) Ustreznost ciljev za reševanje problemov

Cilji programa so ustrezno definirani in ustrezni glede na tip programa in vključeno populacijo programa.

b) Uspešnost in učinkovitost programa

Program je popolnoma uspešno (ocenjeno z oceno 6 na lestvici od 0 do 6) dosegal cilj svetovalnic s področja preprečevanja nasilja: žrtve spolnega nasilja so informirane o možnih oblikah pomoči in pravne zaščite; zelo uspešno (ocenjeno z oceno 5) je dosegal cilje: uporabnica prepozna spolno nasilje in poišče pomoč; povečana varnost uporabnice; zmanjšano samodestruktivno vedenje uporabnice; uporabnica bolj učinkovito vodi in odloča o svojem življenju; ter uspešno (ocenjeno z oceno 4) cilje: odpravljene ali zmanjšane morebitne posledice v duševnem zdravju; okrepljena socialna mreža uporabnice; strokovna in širša javnost je seznanjena s problematiko spolnega nasilja in o programih pomoči.

Primernost sredstev glede na število uporabnikov ocenjujemo kot zelo ustrezno. Če sredstva preračunamo na mesečno raven in potem glede na povprečno število uporabnikov, je to okrog 113 EUR na uporabnika. Delež časa porabljenega za skupne, specifične postopke ter postopke z anonimnimi uporabniki v skupnem seštevku časa za vse postopke znaša slabo polovico, kar ocenjujemo kot srednje ustrezno.

c) Ocena tveganja za izvedbo programa

Financiranje programa

Primernost sredstev glede na število zaposlenih za polni delovni čas ocenjujemo kot neustrezno. V povprečju zaposleni na letni ravni dobijo 11.580,37 EUR. Delež sofinanciranja MDDSZ v vseh prihodkih je dobre tri četrtine. To ocenjujemo kot neustrezno. Finančna sredstva so zadostovala, da se je program nemoteno izvedel.

Predlog

Izvajalcem programa glede na visok delež sredstev pridobljenih od MDSSZ, predlagamo, da poskušajo najti še kakšne alternativne vire financiranja, da obstoj programa iz tega naslova ne bo ogrožen. Morda bi bilo možno preko več promocije programa priti do dodatnih donacij.

Primernost kadrov

Razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih ocenjujemo kot ustrezno. Menimo, da je mesečno v povprečju okrog 10 uporabnikov na izvajalca zelo ustrezna obremenitev. Glede na ocene o pojavnosti nasilja izvajalci programa sicer menijo, da je še vedno dostopnih premalo virov in kadrov za pomoč žrtvam nasilja. To opažajo pri vsakodnevnem delu, saj je potreb veliko več, kot imajo na voljo kadrov. Formalno usposobljenost kadrov (merjeno z deležem tistih, ki imajo opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva) ocenjujemo kot ustrezno, saj ima tri četrtine zaposlenih opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva. Povprečno stopnjo izobrazbe zaposlenih ocenjujemo kot popolnoma ustrezno – v povprečju imajo zaposleni v programu sedmo stopnjo izobrazbe. Po podatkih, prejetih od izvajalcev programa, je v programu zaposlen v celoti ustrezen kader glede na pogodbo z MDDSZ.

Ustreznosti programa za uporabnike

Ciljna in vključena populacija se v celoti ujemata, program tudi nudi ustrezne storitve za vključeno populacijo.

Ustreznost prostorov za izvedbo programa

Prostorskih tveganj za izvajalce in uporabnike programa nismo identificirali.

Beleženje in izvajanje ustreznih postopkov

Poimenovanja in struktura postopkov, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, sta ustrezni. Postopki, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, so ustrezni glede na zastavljene cilje programa.

Ostala tveganja

V obravnavanem obdobju med zaposlenimi ni bilo nobenih konfliktov o metodah, ki naj bi jih uporabljali.

Izvajalci programa omenjajo, da preveč časa potrebujejo za zapisovanje dela z uporabniki in beleženju postopkov in trajanje opravljenega dela. Nekateri uporabniki ne želijo ali ne zmorejo sodelovati pri izpolnjevanju vprašalnikov za evalviranje programa.

Ker prostori niso prilagojeni za dostop z vozički, morajo to vedno znova urejati z začasnimi rešitvami. Občasno jih utesnjuje razporeditev zaposlenih po programih, da se težje optimalno odzovejo na potrebe konkretnih uporabnikov.

Težave pri izvajanju programa vidijo tudi tem, da sofinancerji praviloma na namenjajo sredstev za kritje stroškov izobraževanja in individualne supervizije.

d) Kriterij trajnosti

Kroženje uporabnikov

Uporabnikov, ki so v preteklosti kontinuirano obiskovali program in so se po prekinitvi obiskovanja programa zopet vrnil in ponovno obiskovali program, je bilo v letu 2021 po

podatkih izvajalcev pod četrtno. Razlogi so različni: dinamika nasilja, potek postopkov na institucijah, neuresničeno upanje, da bodo stvari dogovorno uredili, posledice nasilja,...

Skupen delež uporabnikov iz drugih programov je 40 %, in sicer je iz SVP je vključenih približno 30 %. Mnoge informirajo na CSD in v drugih SVP. Iz preostalih programov je vključenih približno 10 %. Gre za programe zdravstva in šolstva. Prav tako se vključijo prek informacij dobljenih na policiji in pravosodju.

Ocenjujejo, da je delež uporabnikov, ki poleg obravnavanega programa obiskujejo še vsaj en SVP, 15 %, še vsaj enega od preostalih programov, 5 %, skupaj torej 20 %.

Program deluje od januarja 2014, torej približno devet let.

Dostopnost programa za uporabnike

Uporabnik dobi prvo informacijo isti delavni dan, ko vzpostavi stik z društvom, termin za ostale storitve pa dobi v roku enega tedna. Uporabnikom, ki svetovalnico kontaktirajo čez vikend ali praznik, odgovorijo prvi naslednji delovni dan oziroma najkasneje v nekaj dneh. Urnik dela Svetovalnice za žrtve spolnega nasilja, enota Ljubljana: uporabniki lahko pokličejo na društvo vsak delovni dan med 8.00 in 16.00 h. Ob zasedenosti svetovalca lahko uporabniki pustijo sporočilo s svojimi podatki, nato jih svetovalec v najkrajšem času pokliče nazaj. Prav tako lahko pišejo na e-naslov. Na društvo lahko uporabniki prihajajo vsak delovni dan med 8.00 in 16.00 h, dvakrat tedensko do 19.00 h. Po potrebi in v dogovoru z uporabniki izvajajo svetovanje tudi ob drugih dogovorjenih časovnih terminih. Svetovalnica za žrtve spolnega nasilja, enota Koper: uporabniki lahko pokličejo na društvo vsak delovni dan med 8.00 in 16.00 h. Dejavnost telefonskega svetovanja v Kopru poteka ob ponedeljkih, sredah in petkih med 10 h in 14 h. Ob zasedenosti svetovalca, lahko uporabniki pustijo sporočilo s svojimi podatki, nato jih svetovalec v najkrajšem času pokliče nazaj. Prav tako lahko pišejo na e-naslov. Na društvo lahko uporabniki prihajajo vsak delovni dan med 8.00 in 16.00 h, dvakrat tedensko do 19.00 h. Po potrebi in v dogovoru z uporabniki izvajajo svetovanje tudi ob drugih dogovorjenih časovnih terminih. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Izven in znotraj prostorov izvajanja programa so arhitektonske ovire stopnice. Osebe z ovirami izražajo interes za vključevanje v programe. S starejšimi ljudmi izvajajo svetovanja v prvem nadstropju, da tako skrajšajo pot. Svetovanja opravljajo tudi v okolici prostorov. Nekaterim uporabnicam s telesnimi ovirami pomagajo pri vstopanju v prostore tako, da nesejo voziček. To ocenjujemo kot zelo ustrezno.

Enota v Kopru je dobro dostopna z javnim prevozom, od postaje primestnih avtobusov do prostorov društva je pet minut hoje, prav tako pa je dostop možen tudi z mestnimi avtobusi. Enota v Ljubljani je dobro dostopna z javnim prevozom. Od železniške postaje do prostorov društva je deset minut peš. Najbližja postaja mestnega avtobusa je oddaljena 50 m. 150 m je oddaljeno postajališče dveh avtobusov. 400 m od prostorov pa je postajališče nadaljnjih treh avtobusov. Poti do prostorov društva v Kopru in Ljubljani so natančno predstavljene na spletni strani društva v zavihku kontaktov. Poleg zemljevidov so objavljene še fotografije zunanosti obeh stavb in dostop do vhoda. Napisano je tudi, kakšne so možnosti za parkiranje in za dostop z javnim prevozom. Usmerjevalnih tabel na poteh do društva nimajo. Table z nazivom društva imajo na zunanijh stenah stavb in v notranjosti stavb. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Na spletni strani programa je ustrezno navedenih pet od šestih ocenjevanih elementov, manjka neposredni elektronski naslov svetovalnice, objavljen je zgolj splošni »info« e-naslov društva. Taka sporočila se lahko hitro izgubijo ali pa uporabniki ne želijo posredovati svojih zelo osebnih sporočil. To ocenjujemo kot zelo ustrezno.

Predlog

Predlagamo, da na spletni strani programa oz. zavihku, namenjenemu svetovalnici, dodajo neposredni elektronski naslov svetovalnice in ne zgolj splošnega »info« e-naslava društva. Praksa kaže, da se sporočila na splošne »info« e-naslava društev lahko hitro izgubijo ali pa uporabniki ne želijo posredovati svojih zelo osebnih sporočil.

e) Intenziteta in kakovost sodelovanja z drugimi povezanimi akterji s področja preprečevanja nasilja

Na CSD opažajo pri sodelovanju preveliko obremenitev zaposlenih na CSD in različne prakse (nekatero dovolj dobre, druge ne).

Menijo, da je še posebej težko nuditi pomoč žrtvam psihičnega nasilja in nadzorovanja, ko tega službe ne prepoznajo. Skrbi jih področje duševnega zdravja, ki ponuja veliko premalo možnosti za vključitev v kakovostne in učinkovite programe (za otroke, terapije na napotnico, ...).

O zglednem sodelovanju žal še ne morejo govoriti, saj koordiniran pristop na področju nasilja po njihovem mnenju še ne deluje (premalo znanj, premalo strokovnih kadrov).

8 VIRI IN LITERATURA

- Izpolnjena Končna poročila o izvajanju programa socialnega varstva v obdobju od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 za C programe – splošni obrazec.
- Prejeto gradivo izvajalcev JSVP: vprašalniki, nabori ciljev, zbirniki, dokumentacije, intervjuji, odgovori preko e-pošte in video konferenc.
- Spletna stran obravnavanega izvajalca SVP.